



REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E SHËNDETËSISË DHE MIRËQENIES SOCIALE
QENDRA KOMBËTARE E URGJENCËS MJEKËSORE

Detyrat e Qendrës Kombëtare të Urgjencës Mjekësore

Qendra Kombëtare e Urgjencës Mjekësore (QKUM) ka këto përgjegjësi kryesore:

- a) siguron trajnim të vazhdueshëm për personelin shëndetësor dhe joshëndetësor, përfshirë këtu trajnimin klinik dhe programe të trajnimit të vazhdueshëm;
- b) bashkërendon veprimtarinë me personelin, organizon punën e strukturave dhe përdorimin e pajisjeve, nëpërmjet një sistemi komunikimi qendror, me qëllim:
 - i) shfrytëzimin e përzgjedhjes së kryer nëpërmjet sistemit telefonik të urgjencës mjekësore, për të identifikuar alternativën më të përshtatshme të urgjencës;
 - ii) sigurimin e kontakteve me publikun e gjerë nëpërmjet një numri telefoni të vetëm, duke synuar integrimin e sistemit, për përdorimin e numrit telefonik universal evropian 112 të urgjencës;
 - iii) sigurimin e kontakteve të drejtpërdrejta me personelin, strukturat dhe pajisjet e këtij sistemi, si dhe me sistemet e tjera me të cilat operon urgjenca mjekësore;
 - iv) përfshirjen e një numri të përshtatshëm të autoambulancave dhe mjeteve të tjera të transportit për të plotësuar nevojat specifike të shërbimit të sistemit, sipas zonave, duke siguruar që:
 - autoambulancat dhe mjetet e tjera plotësojnë kriteret lidhur me vendndodhjen, pajisjen, si dhe elemente të tjera të përcaktuara në këtë ligj dhe aktet nënligjore të dala në zbatim të tij;
 - drejtuesit e mjetit dhe personeli tjetër që përfshihet në mjetin transportues kanë trajnimin e përshtatshëm dhe përvojën e kërkuar;
- c) përfshin një numër të përshtatshëm strukturash lehtësisht të arritshme, të cilat:
 - i) janë të afta së bashku të sigurojnë shërbim të urgjencës mjekësore në mënyrë të vazhdueshme;
 - ii) plotësojnë standardet lidhur me kapacitetet, vendndodhjen, personelin dhe pajisjet;
 - iii) janë të bashkërenduara me strukturat e tjera të sistemit të kujdesit shëndetësor;

ç) siguron, sipas nevojave, transferimin e pacientëve në institucione që ofrojnë ndjekje shëndetësore dhe rehabilitim, kur është e nevojshme të arrihet rikuperimi maksimal për pacientët;

d) siguron përdorim efektiv të personelit të duhur, pajisjeve dhe aparaturave në çdo njësi që ofron shërbim të urgjencës mjekësore;

dh) siguron shërbim të urgjencës mjekësore për të gjithë pacientët që kërkojnë shërbime urgjence; e) certifikon paramedikalët, dhënësit e ndihmës së parë dhe personelin ndihmës të Urgjencës mjekësore për dhënien e ndihmës së parë dhe procedurat përkatëse, sipas kurrikulave të miratuara me urdhër të përbashkët nga ministri përgjegjës për arsimin dhe ministri përgjegjës për shëndetësinë;

ë) siguron një sistem të standardizuar për mbledhjen e të dhënave të pacientit që mbulon të gjitha hallkat e sistemit;

f) siguron në zonën që sistemi mbulon me shërbim programe të informimit dhe edukimit të publikut në mënyrë që ai të dijë të vlerësojë mënyrën e marrjes së shërbimit të urgjencës mjekësore;

g) kryen rishikim periodik dhe të gjithanshëm të shtrirjes dhe cilësisë së shërbimit të urgjencës mjekësore;

gj) siguron që shërbimi i urgjencave mjekësore, gjatë katastrofave dhe situatave të dëmtimeve në masë, është i aftë të ofrojë shërbim në një zonë të caktuar;

h) ushtron kontrollin e brendshëm të strukturave të shërbimit të urgjencës mjekësore;

i) mban Regjistrin Kombëtar të Urgjencës Mjekësore në Shqipëri, sipas formatit dhe përcaktimeve të bëra me vendim të Këshillit të Ministrave;

j) përgatit raportin vjetor për ecurinë e punës së shërbimit të urgjencës mjekësore, i cili i paraqitet ministrit përgjegjës për shëndetësinë.

Njësia e koordinimit të urgjencave mjekësore

1. Njësia e koordinimit të urgjencave mjekësore është pjesë e Qendrës Kombëtare të Urgjencës Mjekësore, e cila bashkërendon komunikimin e të gjithë sistemit të komandë kontrollit të urgjencave mjekësore.
2. Njësia e koordinimit të urgjencave mjekësore komunikon dhe kontrollon të gjithë sistemin e radiove, telefonave etj. të shërbimit kombëtar të urgjencës mjekësore pavarësisht se ku ndodhen ato gjeografikisht në territorin e vendit.
3. Njësia e koordinimit të urgjencave mjekësore kontaktohet nga çdo individ apo institucion, në rast të kërkimit të ndihmës së shpejtë mjekësore, nëpërmjet numrit unik telefonik për gjithë Shqipërinë. Njësia ka për detyrë që, nëpërmjet operatorëve të trajnuar dhe programeve

kompjuterike (software), të bëjë vlerësimin e çdo komunikimi, të dërgojë mjetin e transportit të urgjencës mjekësore përkatëse dhe të bashkërendojë punën me strukturën pritëse, sipas gjykimit të dhënë gjatë procesit të vlerësimit për rastin në fjalë. Njësia ka për detyrë të regjistrojë të gjitha komunikimet individuale apo transmetimet për të gjithë infrastrukturën shëndetësore, sipas përcaktimeve të bëra me urdhër të ministrit përgjegjës për shëndetësinë.

4. Nëpërmjet sistemit VCS (voice communication center) sigurohet ndërlidhja me të gjitha rrugët e komunikimit me radio VHF (helikopterët), UHF (autoambulancat), si dhe PSTN (rrjeti telefonik GSM apo fiks).

Sistemi i komandë - kontrollit dhe përgjigjja ndaj urgjencave

1. Sistemi i komandë - kontrollit është sistemi i komunikimit të urgjencës mjekësore, administrimit të personelit, i shërbimeve dhe mjeteve të shërbimit të urgjencës mjekësore, që shërben për të arritur efektivitetin dhe profesionalizmin si për pacientin, ashtu edhe për personelin mjekësor.

2. Sistemi i komandë - kontrollit shtrihet vertikalisht dhe horizontalisht në tërë sistemin e urgjencës mjekësore.

3. Shërbimi i urgjencës mjekësore përdor një numër telefoni unik, 112, të cilin e promovon në publik. Thirrja kalon automatikisht nga çdo kompani telefonike në vend, fikse dhe celulare, në njësinë e koordinimit të urgjencave mjekësore. Ky numër është falas për popullatën.

4. Shërbimi i urgjencës mjekësore, për nevoja të veta, bashkëpunon me rrjetin e sistemit të telemjekësisë.

5. Përcaktimi i përparësisë së urgjencës në përgjigje të telefonatave bazohet në protokollet përkatëse, sipas urgjencës dhe shkallës së rëndësisë së gjendjes së pacientit, duke synuar një përgjigje të shpejtë ndaj urgjencave që kërcënojnë jetën, për të arritur në një numër sa më të madh të jetëve të shpëtuar. 6. Ministri përgjegjës për shëndetësinë, me urdhër, në varësi të shpërndarjes gjeografike dhe infrastrukturës, përcakton kategorizimin e zonave dhe intensitetin e kohës së përgjigjes ndaj thirrjes për ndihmë mjekësore si dhe përcakton kodifikimin e çdo urgjence mjekësore sipas rëndësisë së gjendjes së pacientit.

Marrëdhëniet me të tretët

1. Shërbimi i urgjencës mjekësore në të gjitha nivelet e organizimit të tij bashkëpunon me struktura të tjera të lidhura me emergjencat, si:

- a) Drejtorinë e Përgjithshme të Emergjencave Civile;
- b) Policinë e Shtetit;
- c) shërbimin zjarrfikës;

ç) Kryqin e Kuq;

d) organizata jofitimprurëse;

dh) shërbimet e urgjencës në rajon dhe në Europë.

2. Bashkëpunimi i ndërsjellë i shërbimeve të urgjencës bëhet për:

a) ofrimin e shërbimit të urgjencës në të gjithë territorin e vendit, sa më të shpejtë dhe cilësor që të jetë e mundur;

b) përfitim në shkëmbimin e përvojave si brenda vendit dhe në rajon;

c) përballimin e emergjencave civile.

3. Mënyra e bashkëpunimit me partnerët jofitimprurës në fushën e urgjencës mjekësore përcaktohet me urdhër të ministrit përgjegjës për shëndetësinë.

4. Çdo organizatë jofitimprurëse, që operon në fushën e urgjencës mjekësore, pajiset me autorizimin përkatës nga ministri përgjegjës për shëndetësinë, i cili përcakton mjetet, personelin, shkallën e ofrimit të shërbimit dhe zonën e mbulimit. Operatori jofitimprurës në fushën e urgjencës mjekësore raporton periodikisht për veprimtarinë e tij të urgjencës mjekësore pranë Qendrës Kombëtare të Urgjencës Mjekësore.

Shërbimi i urgjencës mjekësore në kujdesin parësor

1. Shërbimi i urgjencës mjekësore në kujdesin parësor organizohet në qendrat shëndetësore.

2. Ministri përgjegjës për shëndetësinë miraton hartën e shpërndarjes, standardet e infrastrukturës ndërtimore, pajisjeve mjekësore dhe të burimeve njerëzore të shërbimit të urgjencës në kujdesin parësor.

3. Autoritetet e pushtetit vendor, në bashkëpunim me strukturat lokale të shëndetësisë, janë përgjegjëse për zhvillimin e veprimtarisë së shërbimit të urgjencës në kujdesin parësor për zonën që mbulojnë.

4. Veprimtaria themelore e shërbimit të urgjencës mjekësore në kujdesin parësor ka të bëjë me:

a) përgjigjen e shpejtë në thirrje;

b) dhënien e ndihmës së parë;

c) trajtimin e pacientëve në vendin e ngjarjes.

Shërbimi i transportit

1. Shërbimi i transportit është sektor i urgjencës mjekësore që merret me ndihmën dhe transportin e pacientëve të sëmurë apo të lënduar.

2. Shërbimi i transportit duhet të plotësojë të gjitha standardet e miratuara nga ministri përgjegjës për shëndetësinë për transportin urgjent të pacientëve.
3. Shërbimi i transportit është publik ose i kontraktuar nga operatorë privatë, sipas legjislacionit në fuqi për koncesionet dhe partneritetin publik privat.
4. Drejtuesi i mjeteve të transportit të shërbimit të urgjencës mjekësore duhet të trajnohet për kushtet e mirëmbajtjes, sigurimin nga aksidentet, komunikimin, sipas rregullave të miratuara me urdhër të ministrit përgjegjës për shëndetësinë.
5. Autoambulancat dhe mjetet e tjera ajrore dhe detare të shërbimit të urgjencës mjekësore operojnë kryesisht për qëllime të vlerësimit mjekësor, monitorimit, trajtimit dhe transportit të pacientëve që janë në kushtet e urgjencës mjekësore.
6. Ministri përgjegjës për shëndetësinë miraton me urdhër nivelin standard për pajisjet mjekësore, listën e medikamenteve dhe personelin mjekësor në dispozicion të autoambulancës dhe të mjeteve të tjera ajrore dhe detare të urgjencës mjekësore.

Shërbimi i urgjencës spitalore

1. Shërbimi i urgjencës spitalore përbëhet nga rrjeti i shërbimeve të urgjencës në spitalet rajonale dhe universitare, si dhe nga rrjeti i shërbimeve të urgjencës 24-orëshe në spitalet bashkiake.
2. Spitali rajonal dhe spitali universitar organi-zojnë shërbimin e urgjencës spitalore, sipas përcaktimeve të bëra me urdhër të ministrit përgjegjës për shëndetësinë.
3. Shërbimi i urgjencës spitalore siguron ekzaminim të hollësishëm mjekësor të të gjithë personave që paraqiten në gjendje emergjente, sipas protokolleve përkatëse, stabilizimin e tyre të plotë brenda mundësive dhe kapaciteteve të institucionit, si dhe transferimin në spitalin përkatës apo në shërbimin e urgjencës spitalore universitare.
4. Shërbimi i urgjencës spitalore zbaton protokollin standard të urgjencës mjekësore, të miratuar nga ministri përgjegjës për shëndetësinë. Ky protokoll përcakton nevojat e shërbimit të urgjencës spitalore në varësi të:
 - a) popullatës që mbulon;
 - b) faktorëve demografikë;
 - c) numrit të pacientëve të asistuar në ditë;
 - ç) distancës midis shërbimeve.
5. Shërbimi i urgjencës spitalore në një institucion spitalor duhet të presë të gjitha rastet mjekësore dhe kirurgjikale të referuara nga njësia e koordinimit të urgjencave ose të vetëreferuara. Për rastet e vetëreferuara pas ofrimit të ndihmës mjekësore raportohet pranë njësisë së koordinimit të urgjencave. 6. Shërbimi i urgjencës spitalore duhet të ketë akses sa më të mirë me shërbimin e radiologjisë dhe sallave të operimit. Standardi infrastrukturor ndërtimor, i

pajisjeve mjekësore dhe lista e medikamenteve të nevojshme përcaktohen me urdhër të ministrit përgjegjës për shëndetësinë.

PROFESIONISTËT E SHËRBIMIT TË URGJENCËS MJEKËSORE

Profesionistët dhe punonjësit e shërbimit të urgjencës mjekësore

Profesionistët dhe punonjësit e shërbimit të urgjencës janë mjekët, infermierët, psikologët dhe punonjësit ndihmës, të cilët trajnohen për të gjitha urgjencat që kërcënojnë jetën e që përdorin pajisjet në dispozicion, sipas standardeve të miratuara nga ministri përgjegjës për shëndetësinë.

Personeli shëndetësor në shërbimin e urgjencës spitalore

1. Shërbimi i urgjencës spitalore duhet të ketë punonjës me kohë të plotë.
2. Për 24 orë në 7 ditë të javës duhet të sigurohet minimalisht prezenca e 2 mjekëve, 6 infermierëve dhe 3 personave të personelit ndihmës për autoambulancat

Mjeku i shërbimit të urgjencës mjekësore

1. Mjeku i shërbimit të urgjencës mjekësore është “Specialist Mjek Urgjence” dhe në mungesë të tyre një mjek i përgjithshëm, i cili ka mbaruar një program specializimi apo trajnimi në urgjencën mjekësore ose kirurgjikale, mjekësinë interne, kardiologji, anestezi-reanimacion, pneumologji.

2. Mjeku i shërbimit të urgjencës mjekësore ka për detyrë:

a) të presë, të vlerësojë dhe të trajtojë çdo të sëmurë që paraqitet për kujdes mjekësor në shërbimin e urgjencës, në varësi të shkallës së përparësisë dhe të rëndësisë së problemit që paraqet;

b) zbaton protokollet e vlerësimit dhe të mjekimit të pacientëve të urgjencës;

c) zbaton me rigorozitet rregulloren e institucionit përkatës, të miratuar nga ministri përgjegjës për shëndetësinë.

Infermieri i shërbimit të urgjencës mjekësore

1. Infermier në shërbimin e urgjencës mjekësore është personi i diplomuar si infermier, i cili ka mbaruar një program kualifikimi në urgjencën mjekësore.

2. Detyrat kryesore të infermierit të shërbimit të urgjencës janë:

- a) të kujdeset për pacientët që paraqiten në urgjencë, në varësi të sektorit, (parësor, pritje triazhim, vlerësim-trajtim, observim) në të gjitha hallkat e menaxhimit të tyre dhe të punojë në grup;
- b) të zbatojë me përpikëri protokollat e shërbimit të urgjencës të miratuara nga ministri përgjegjës për shëndetësinë;
- c) të zbatojë të gjitha detyrat që i caktohen nga shefi i shërbimit, kryeinfermieri dhe personeli mjekësor; ç) të marrë pjesë në aktivitetet për ngritjen e nivelit tekniko-profesional, në funksion të rritjes së cilësisë së kujdesit ndaj pacientit.

Personeli ndihmës i shërbimit të urgjencës mjekësore

1. Personeli ndihmës është barelëmbajtësi dhe shoferi i kualifikuar i shërbimit të urgjencës mjekësore.
2. Personeli ndihmës ka për detyrë:
 - a) të sigurojë mirëmbajtjen e përgjithshme të automjeteve dhe pajisjeve të tyre;
 - b) të zbatojë protokollat e urgjencës mjekësore;
 - c) të zbatojë me rigorozitet rregulloren e institucionit përkatës të miratuar nga ministri përgjegjës për shëndetësinë.

Paramedikalët

1. Paramedikali është një profesionist shëndetësor, i cili ofron kujdes shëndetësor për të shpëtuar jetë në situata të urgjencës mjekësore, të shkaktuar nga sëmundje ose nga lëndime/trauma që ndodhin në mjedise jashtëspitalore.
2. Paramedikali ka për detyrë të ofrojë ndihmë mjekësore në vendin e ngjarjes, si dhe gjatë transportit për në spital nëse është e nevojshme.
3. Paramedikali duhet të jetë i pranishëm në çdo autoambulancë ose mjet tjetër të shërbimit të urgjencës mjekësore.
4. Kujdesi shëndetësor i ofruar nga paramedikalët përfshin trajtimin dhe shërbimin diagnostikues. Ky shërbim ofrohet jashtë ambienteve të spitalit ose për raste të veçanta, si trajtimi i lëndimeve, traumave edhe brenda ambienteve të spitalit.

Dhënësit e ndihmës së parë mjekësore

1. Dhënës i ndihmës së parë mjekësore është një individ, vullnetar ose jo, i cili është i certifikuar nga Qendra Kombëtare e Urgjencës Mjekësore për këtë qëllim.
2. Mënyra e ofrimit të ndihmës së parë mjekësore të dhënësve të ndihmës së parë mjekësore miratohet me urdhër të ministrit përgjegjës për shëndetësinë.

FINANCIMI I URGJENCËS MJEKËSORE

Financimi nga Buxheti i Shtetit

1. Shërbimi i urgjencës mjekësore financohet nga Buxheti i Shtetit dhe nga burime të tjera në përputhje me legjislacionin në fuqi.
2. Buxheti i shërbimit të urgjencës mjekësore është program i veçantë në buxhetin e miratuar për ministrinë përgjegjëse për shëndetësinë.

Aktet nënligjore

1. Ngarkohet Këshilli i Ministrave që, brenda 12 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, të nxjerrë aktet nënligjore në zbatim të neneve 7, pika 2; 8, shkronja “i”; dhe 16, pika 2.
2. Ngarkohet ministri përgjegjës për shëndetësinë që, brenda 12 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, të nxjerrë aktet normative në zbatim të neneve 5, pika 3; 8, shkronja “e”; 9, pika 3; 10, pika 6; 11, pika 3; 12, pika 2; 13, pikat 2, 4 e 6; 14, pikat 2, 4 e 6; 15, pika 1; 16, pika 5; 17, dhe 23, pika 2.